

Державний вищий навчальний заклад
„Національний гірничий університет“

НАУКОВИЙ ВІСНИК

Національного
гірничого
університету

Науково-технічний журнал

№ 4 (166) • 2018

Виходить 6 разів на рік • Заснований у вересні 1998 р.

Геологія
Розробка родовищ корисних копалин
Фізика твердого тіла, збагачення корисних копалин
Геотехнічна і гірнича механіка, машинобудування
Електротехнічні комплекси та системи
Технології енергозабезпечення
Екологічна безпека, охорона праці
Інформаційні технології, системний аналіз та керування
Економіка та управління

Дніпро
2018

Головний редактор	Г. Г. Півняк
Заступники головного редактора	О. С. Бешта, П. І. Пілов, О. М. Шашенко
Відповідальний редактор	Т. В. Барна
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: (Україна)	М. О. Алексєєв, А. В. Бардась, В. І. Бондаренко, В. І. Бузило, А. Ф. Булат, О. Г. Вагонова, В. В. Гнатушенко, В. І. Голінько, М. М. Довбніч, Р. О. Дичковський, О. В. Єрмошкина, А. О. Задоя, Г. О. Козлакова, В. В. Лукінов, В. Ф. Приходченко, В. В. Проців, Т. Б. Решетілова, М. В. Рузіна, Д. В. Рудаков, В. С. Савчук, І. О. Садовенко, О. В. Садовий, В. І. Самуся, О. О. Сдвижкова, В. П. Франчук, Ю. М. Халімендик, Ю. Т. Хоменко, В. Я. Швець, Ф. П. Шкрабець
ЗАКОРДОННІ ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:	Ю. Білан (<i>Університет Щецина, Польща</i>), М. Д. Венедиктов (<i>Московський технічний університет зв'язку та інформатики, РФ</i>); Р. Вюрзлін (<i>Есслінгенський університет прикладних наук, ФРН</i>); Г. Грулер (<i>Ройтлінгенський університет, ФРН</i>); А. Дичко (<i>Інститут мінеральної сировини та енергетики Польської академії наук, Республіка Польща</i>), К. Дребенштедт (<i>Технічний університет „Фрайберзька гірнична академія“, ФРН</i>); Ю. Дубінський (<i>Головний інститут гірничої справи, Республіка Польща</i>); В. В. Кармазин (<i>Московський державний гірничий університет, РФ</i>); Є. Кіцкі (<i>Інститут мінеральної сировини та енергетики Польської академії наук, Гірничо-металургійна академія ім. Станіслава Сташиця, Республіка Польща</i>); Т. Майхерчик (<i>Гірничо-металургійна академія ім. Станіслава Сташиця, Республіка Польща</i>); Н. Нойбергер (<i>Есслінгенський університет прикладних наук, ФРН</i>); Б. Ракішев (<i>Казахський національний технічний університет, Республіка Казахстан</i>); Х. Рамадан (<i>Технологічний Університет Бельфор-Монбел'яра, Франція</i>); Р. Сінгхал (<i>Університет Калгарі, Канада</i>); О. Стовас (<i>Норвезький університет природничих наук та технології, Королівство Норвегія</i>); Д. Стургул (<i>Університет Аделаїди, Австралійський Союз</i>); А. Тайдусь (<i>Гірничо-металургійна академія ім. Станіслава Сташиця, Республіка Польща</i>); Я. Теліандер (<i>Університет Заходу, Королівство Швеція</i>); С. Форліч (<i>Вроцлавська вища банківська школа, Республіка Польща</i>); В. Чарнецкі (<i>Есслінгенський університет прикладних наук, ФРН</i>); М. Шмідт (<i>Бранденбурзький технічний університет, ФРН</i>), Г. Шмідт (<i>Есслінгенський університет прикладних наук, ФРН</i>)
	Журнал включено до міжнародних наукометричних баз Scopus, Index Copernicus Journal Master List та баз EBSCOhost і ProQuest, каталогів періодичних видань Ulrichsweb Global Serials Directory та ResearchBib, реферується в базі даних „Україніка наукова“, у журналах „Джерело“ та ВІНІТІ РАН (РФ).
	Передплата здійснюється в поштових відділеннях України за „Каталогом періодичних видань“ (передплатний індекс: 89166) і в передплатних агентствах „Укрінформнаука“ (індекс: 10107) та „Ідея“ (індекс: 17736).
	Комп'ютерна верстка Т. О. Клименко. Коректор М. Т. Сисун. Журнал підписано до друку за рекомендацією вченої ради Державного вищого навчального закладу „Національний гірничий університет“ (протокол № 9 від 05.07.2018 року)
Журнал зареєстровано	у Міністерстві юстиції України. Реєстраційний номер КВ № 17742-6592ПП від 27.04.2011. Наклад 200 прим. Зам. № 1. Підписано до друку 27.08.2018. Формат 60 × 90/8. Ум. друк. арк. 20. Папір офсетний.
Засновник та видавець	Національний технічний університет „Дніпровська політехніка“, м. Дніпро. „Свідоцтво суб'єкта видавничої справи“ ДК №1842 від 11.06.2004
Адреса видавця та редакції:	49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19, корпус 3, к. 24а Тел.: (0562) 47 45 24, e-mail: nv.ngu@ukr.net; www.nvngu.in.ua; nv.nmu.org.ua
Виготовлення:	ПП КФ „Герда“. 49000, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 60. „Свідоцтво суб'єкта видавничої справи“ ДК №397 від 03.04.2001

National Mining University

NAUKOVYI VISNYK

Natsionalnoho
Hirnychoho Universytetu

Scientific and technical journal

No **4** (166) • 2018

Bi-Monthly statement • Founded in September 1998

Geology

Mining

Solid State Physics, Mineral Processing

Geotechnical and Mining Mechanical Engineering,
Machine Building

Electrical Complexes and Systems

Power Supply Technologies

Environmental Safety, Labour Protection

Information Technologies,
Systems Analysis and Administration

Economy and Management

Dnipro
2018

Editor-in-chief G. G. Pivnyak
Deputy editors-in-chief O. S. Beshta, P. I. Pilov, O. M. Shashenko
Executive editor T. V. Barna

EDITORIAL BOARD: (Ukraine) M. A. Alekseiev, A. V. Bardas, V. I. Bondarenko, V. I. Buzylo, A. F. Bulat, O. G. Vagonova, M. M. Dovbnich, R. O. Dychkovskiy, V. I. Golinko, V. V. Hnatushenko, A. O. Zadoia, G. O. Kozlakova, V. V. Lukinov, V. F. Prykhodchenko, V. V. Protsiv, T. B. Reshetilova, D. V. Rudakov, M. V. Ruzina, V. S. Savchuk, I. O. Sadovenko, A. V. Sadovoy, V. I. Samusia, Ye. A. Sdvizhkova, V. P. Franchuk, Yu. M. Khalimendyk, Yu. T. Khomenko, V. Ya. Shvets, F. P. Shkrabets, O. V. Yermoshkina

FOREIGN MEMBERS OF EDITORIAL BOARD: Yu. Bilan (*Szczecin University, Poland*), M. D. Venedyktov (*Moscow Technical University of Communications and Informatics, Russian Federation*); R. Würslin (*The Esslingen University of Applied Sciences, Federal Republic of Germany*); G. Gruhler (*Reutlingen University, Federal Republic of Germany*); A. Dyczko (*The Mineral and Energy Economy Research Institute of the Polish Academy of Sciences, Republic of Poland*), C. Drebenstedt (*Freiberg University of Mining and Technology, Federal Republic of Germany*); J. Dubinski (*Central Mining Institute, Republic of Poland*); V. V. Karmazin (*Moscow State Mining University, Russian Federation*); J. Kicki (*AGH University of Science and Technology, The Mineral and Energy Economy Research Institute of the Polish Academy of Sciences, Republic of Poland*), T. Majcherczyk (*AGH University of Science and Technology, Republic of Poland*); N. Neuberger (*The Esslingen University of Applied Sciences, Federal Republic of Germany*); B. R. Rakishev (*Kazakh National Technical University after K. I. Satpaev, Republic of Kazakhstan*); H. Ramadan (*The University of Technology of Belfort-Montbéliard, France*); R. Singhal (*The University of Calgary, Canada*); A. Stovas (*The Norwegian University of Science and Technology, Kingdom of Norway*); J. Sturgul (*The University of Adelaide, Commonwealth of Australia*); A. Tajduś (*AGH University of Science and Technology, Republic of Poland*); J. Theliander (*University West, Kingdom of Sweden*); S. Forlicz (*Wrocław Higher Bank School, Republic of Poland*); W. T. Czarnetzki (*The Esslingen University of Applied Sciences, Federal Republic of Germany*); M. Schmidt (*The Brandenburg Technical University, Federal Republic of Germany*), G. Schmidt (*The Esslingen University of Applied Sciences, Federal Republic of Germany*)

The journal has been included in Scopus, Index Copernicus Journal Master List, ProQuest, EBSCOhost, Ulrichsweb Global Serials Directory, ResearchBib, abstract journal VINITI RAS (Russia).

Subscription for the journal can be done in post offices of the Ukraine (subscription index in Subscription Publication Catalogue is 89166) and in the subscription agencies Ukrinformnauka (index in Subscription Publication Catalogue is 10107) and Idea (index is 17736)

Makeup T. A. Klimenko. Proofreading M. T. Sysun.

Passed for printing under recommendation of Academic Council of State Higher Educational Institution "National Mining University" (transaction No. 9 dated July 05, 2018).

Certified by Ministry of Justice of Ukraine. Registration number KB No.17742-6592PR dated April 27, 2011. Passed for printing August 27, 2018. Sheet size 60 × 90/8. Presswork 20. Offset paper. Number of copies printed 200. Order No. 1.

Founder and publisher National Technical University "Dnipro Polytechnic", Dnipro
Certificate of Publisher ДК No.1842 dated June 11, 2004

Address of publisher and editorial office: 19, D. Yavornytskoho Ave., building 3, room 24a, Dnipro, 49005
Tel.: (0562) 47 45 24, e-mail: nv.ngu@ukr.net, www.nvngu.in.ua; nv.nmu.org.ua

Production PP KF "Gerda". 60, D. Yavornytskoho Ave., Dnipro, 49000.
Certificate of Publisher ДК No.397 dated April 3, 2001

CONTENTS

Geology	5
I. S. Nikitenko, O. V. Starik, M. L. Kutsevol, S. V. Shevchenko. Petrographic research on stone tools from the megalithic cult site of Tokivske-1	5
Mining	13
A. O. Bondarenko. Modeling of interaction of inclined surfaces of a hydraulic classifier with a flow of solid particles	13
M. I. Stupnik, V. O. Kalinichenko, S. V. Pysmennyi, O. V. Kalinichenko. Determining the qualitative composition of the equivalent material for simulation of Kryvyi Rih iron ore basin rocks	21
M. V. Petlovanyi, V. Yu. Medianyuk. Assessment of coal mine waste dumps development priority	28
V. M. Orlovskyy, V. M. Savyk, P. O. Molchanov, A. M. Pokhylko. Simplified plugging material	36
Solid State Physics, Mineral Processing	43
D. Nettour, M. Chettibi, A. Bouhadja, G. Bulut. Determination of physicochemical parameters of Djebel Onk phosphate flotation (Algeria)	43
V. V. Sobolev, N. V. Bilan, O. S. Baskevych, L. I. Stefanovich. Electrical charges as catalysts of chemical reactions on a solid surface	50
I. K. Mladetsky, Ya. G. Kuvaiev, N. S. Pryadko. The control regularity detection of the useful mineral extraction from the ore feed stream with autogenous grinding. Part 1. Correlation analysis	59
Geotechnical and Mining Mechanical Engineering, Machine Building	66
D. V. Brovko, V. V. Khvorost, V. Yu. Tyshchenko. Qualimetric assessment in calculation of the survivability level of the mine surface objects	66
V. Zelenyak, L. I. Kolyasa, V. B. Loik, O. D. Synelnikov. Thermoelastic state of a half-space with an edge crack under local heating conditions	72
O. V. Denyshchenko, A. L. Shyrin, V. O. Rastsvietaiev, O. V. Cherniaiev. Forming the structure of automated system to control ground heavy-type ropeways	79
Yu. M. Khalymendyk, V. Yu. Khalymendyk, L. M. Zakharova, V. V. Nazimko. Bench testing of a steel yielding frame support	86
O. K. Ishchenko, V. M. Konoval, K. S. Ishchenko. Efficiency of preparation of mountain mass at careers of building materials	92
I. O. Vakulenko, S. O. Plitchenko, N. H. Murashova, V. N. Bohomaz. Concept of determining the friction stir welding mode	99
Electrical Complexes and Systems	106
S. K. Podnebennaya, V. V. Burlaka, S. V. Gulakov. Three-to-one phase converter's control method for power factor corrected power supply of resistance welding machine	106

CONTENTS

Environmental Safety, Labour Protection	115
V. Mikhailov, Yu. Kovrovskiy, P. Volynskiy. Development of civil protection in the process of reforming local self-government and territorial organization of power in Ukraine	115
I. M. Loza, O. Y. Pakhomov, V. I. Chorna, N. V. Voroshilova. Evaluation of remediation efficiency of manganese quarry lands after open-cut mining: ecosystem approach.	122
Information Technologies, Systems Analysis and Administration	129
G. G. Shvachych, O. V. Ivaschenko, V. V. Busygin, Ye. Ye. Fedorov. Parallel computational algorithms in thermal processes in metallurgy and mining.	129
O. M. Pihnastyi, V. D. Khodusov. Calculation of the parameters of the composite conveyor line with a constant speed of movement of subjects of labour.	138
Economy and Management	147
O. A. Lagovska, T. P. Nazarenko, I. V. Suprunova, V. Yu. Ilin. State support as a tool for development of enterprises of coal industry: current situation and problems	147
O. Aleksandrova, L. Batchenko, M. Dielini, U. Lavryk. Specifics of managing competitiveness of present-day university on principles of social responsibility.	157
Ye. V. Terekhov, Yu. I. Litvinov. Eco-oriented management of manufacturing and supply activity of manganese ore raw materials supplier.	166

“Scientific Bulletin of National Mining University” was included in the “List of Scientific occupational editions of Ukraine” on geological and technical sciences (Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No.1328 dated December 21, 2015).

ЗМІСТ

Геологія	5
І. С. Нікітенко, О. В. Старік, М. Л. Куцевол, С. В. Шевченко. Петрографічне дослідження кам'яних виробів з мегалітичного культового місця Токівське-1.	5
Розробка родовищ корисних копалин	13
А. О. Бондаренко. Моделювання взаємодії похилих поверхонь гідравлічного класифікатора з потоком твердих частинок.	13
М. І. Ступнік, В. О. Калініченко, С. В. Письменний, О. В. Калініченко. Визначення якісного складу еквівалентного матеріалу для фізико-механічних властивостей гірських порід Криворізького залізнорудного басейну	21
М. В. Петльований, В. Ю. Медяник. Оцінка пріоритетності розробки породних відвалів вугільних шахт ...	28
В. М. Орловський, В. М. Савик, П. О. Молчанов, А. М. Похилко. Полегшений тампонажний матеріал	36
Фізика твердого тіла, збагачення корисних копалин	43
Д. Неттур, М. Четгібі, А. Бухаджа, Г. Булут. Визначення фізико-хімічних параметрів флотації фосфатів родовища Джебел Онк (Алжир)	43
В. В. Соболев, Н. В. Білан, О. С. Баскевич, Л. І. Стефанович. Електричні заряди як каталізатори хімічних реакцій на твердій поверхні.	50
І. К. Младецький, Я. Г. Куваєв, Н. С. Прядко. Виявлення закономірностей керування вилученням корисного мінералу з рудопотоків із самоподрібненням. Частина 1. Кореляційний аналіз	59
Геотехнічна і гірничя механіка, машинобудування	66
Д. В. Бровко, В. В. Хворост, В. Ю. Тищенко. Кваліметрична оцінка при розрахунку ступеня живучості промислових об'єктів на поверхні шахт	66
В. М. Зеленьяк, Л. І. Коляса, В. Б. Лоїк, О. Д. Синельников. Термопружний стан півпростору з крайовою тріщиною за умов локального нагрівання.	72
О. В. Денищенко, А. Л. Ширін, В. О. Расцветаєв, О. В. Черняєв. Формування структури автоматизованої системи керування канатними надгрунтовими дорогами важкого типу	79
Ю. М. Халімендик, В. Ю. Халімендик, Л. М. Захарова, В. В. Назимко. Стендові випробування сталевого піддатливого рамного кріплення	86
О. К. Іщенко, В. М. Коновал, К. С. Іщенко. Ефективність підготовки гірничої маси на кар'єрах будівельних матеріалів	92
І. О. Вакуленко, С. О. Плітченко, Н. Г. Мурашова, В. М. Богомаз. Концепція визначення режиму зварювання тертям з перемішуванням.	99
Електротехнічні комплекси та системи	106
С. К. Поднебенна, В. В. Бурлака, С. В. Гулаков. Спосіб управління трифазно-однофазним перетворювачем джерела живлення машини контактного зварювання з корекцією коефіцієнта потужності	106

Екологічна безпека, охорона праці	115
В. М. Михайлов, Ю. Г. Ковровський, П. Б. Волянський. Розвиток цивільного захисту у процесі реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні	115
І. М. Лоза, О. Є. Пахомов, В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова. Оцінка ефективності рекультивациі земель кар'єра видобутку марганцевої руди: екосистемний підхід	122
Інформаційні технології, системний аналіз та керування	129
Г. Г. Швачич, О. В. Івашенко, В. В. Бусигін, Є. Є. Федоров. Паралельні обчислювальні алгоритми в теплових процесах металургії та гірничої справи	129
О. М. Пігнастий, В. Д. Ходусов. Розрахунок параметрів складеної конвеєрної лінії з постійною швидкістю руху предметів праці	138
Економіка та управління	147
О. А. Лаговська, Т. П. Назаренко, І. В. Супрунова, В. Ю. Ільїн. Державна підтримка як інструмент розвитку підприємств вугільної галузі: сучасний стан та проблеми	147
О. С. Александрова, Л. В. Батченко, М. М. Деліні, У. В. Лаврик. Особливості управління конкурентоспроможністю сучасного університету на засадах соціальної відповідальності	157
Є. В. Терехов, Ю. І. Літвінов. Еколого-орієнтоване управління виробничо-збутовою діяльністю підприємства-постачальника марганцеворудної сировини	166

СОДЕРЖАНИЕ

Геология	5
И. С. Никитенко, А. В. Старик, М. Л. Куцевол, С. В. Шевченко. Петрографическое исследование каменных изделий из мегалитического культового места Токовское-1.	5
Разработка месторождений полезных ископаемых	13
А. А. Бондаренко. Моделирование взаимодействия наклонных поверхностей гидравлического классификатора с потоком твердых частиц	13
Н. И. Ступник, В. А. Калиниченко, С. В. Письменный, Е. В. Калиниченко. Определение качественного состава эквивалентного материала для физико-механических свойств горных пород Криворожского железорудного бассейна	21
М. В. Пеглëванный, В. Ю. Медяник. Оценка приоритетности разработки породных отвалов угольных шахт	28
В. Н. Орловский, В. Н. Савик, П. А. Молчанов, А. Н. Похилко. Облегченный тампонажный материал	36
Физика твердого тела, обогащение полезных ископаемых	43
Д. Нетгур, М. Четгиби, А. Бухаджа, Г. Булут. Определение физико-химических параметров флотации фосфатов месторождения Джебел Онк (Алжир)	43
В. В. Соболев, Н. В. Билан, А. С. Баскевич, Л. И. Стефанович. Электрические заряды как катализаторы химических реакций на твердой поверхности	50
И. К. Младецкий, Я. Г. Куваев, Н. С. Прядко. Выявление закономерностей управления извлечением полезного минерала из рудопотоков с самоизмельчением. Часть 1. Корреляционный анализ.	59
Геотехническая и горная механика, машиностроение	66
Д. В. Бровко, В. В. Хворост, В. Ю. Тищенко. Квалиметрическая оценка при расчете степени живучести промышленных объектов на поверхности шахт.	66
В. М. Зеленьяк, Л. И. Коляса, В. Б. Лоик, О. Д. Синельников. Термоупругое состояние полупространства с краевой трещиной в условиях локального нагрева	72
А. В. Денищенко, А. Л. Ширин, В. А. Расцветаев, А. В. Черняев. Формирование структуры автоматизированной системы управления канатными напочвенными дорогами тяжелого типа.	79
Ю. М. Халимендик, В. Ю. Халимендик, Л. Н. Захарова, В. В. Назимко. Стендовые испытания стального податливого рамного крепления	86
А. К. Ищенко, В. Н. Коновал, К. С. Ищенко. Эффективность подготовки горной массы на карьерах строительных материалов.	92
И. А. Вакуленко, С. А. Плитченко, Н. Г. Мурашова, В. Н. Богомаз. Концепция определения режима сварки трением с перемешиванием	99
Электротехнические комплексы и системы	106
С. К. Поднебенная, В. В. Бурлака, С. В. Гулаков. Способ управления трехфазно-однофазным преобразователем источника питания машины контактной сварки с коррекцией коэффициента мощности	106

Экологическая безопасность, охрана труда	115
В. Н. Михайлов, Ю. Г. Ковровский, П. Б. Волянский. Развитие гражданской защиты в процессе реформирования местного самоуправления и территориальной организации власти в Украине	115
И. М. Лоза, А. Е. Пахомов, В. И. Черная, Н. В. Ворошилова. Оценка эффективности рекультивации земель карьера добычи марганцевой руды: экосистемный подход	122
Информационные технологии, системный анализ и управление	129
Г. Г. Швачич, Е. В. Иващенко, В. В. Бусыгин, Е. Е. Федоров. Параллельные вычислительные алгоритмы в тепловых процессах металлургии и горного дела	129
О. М. Пигнастый, В. Д. Ходусов. Расчет параметров составной конвейерной линии с постоянной скоростью движения предметов труда	138
Экономика и управление	147
О. А. Лаговская, Т. П. Назаренко, И. В. Супрунова, В. Ю. Ильин. Государственная поддержка как инструмент развития предприятий угольной отрасли: современное состояние и проблемы	147
Е. С. Александрова, Л. В. Батченко, М. М. Делини, У. В. Лаврик. Особенности управления конкурентоспособностью современного университета на принципах социальной ответственности	157
Е. В. Терехов, Ю. И. Литвинов. Эколого-ориентированное управление производственно-сбытовой деятельностью предприятия-поставщика марганцеворудного сырья	166

„Научный вестник НГУ“ включен в „Перечень научных специализированных изданий Украины“ по геологическим и техническим наукам (Приказ МОН Украины от 21.12.2015 г. № 1328).

UDC 33:005.3:316.476:378

DOI:

O. Aleksandrova¹, Dr. Sc. (Ph.), Prof.,
 orcid.org/0000-0003-0030-1367,
 L. Batchenko², Dr. Sc. (Econ.), Prof.,
 orcid.org/0000-0001-6975-5813,
 M. Dielini³, Cand. Sc. (Econ.), Assoc. Prof.,
 orcid.org/0000-0001-5899-0818,
 U. Lavryk¹, Cand. Sc. (Econ.),
 orcid.org/0000-0001-8772-4690

1 – Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine, e-mail:
 olena.aleksandrova@yahoo.com; u.lavryk@kubg.edu.ua
 2 – Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv,
 Ukraine, e-mail: ludavic@meta.ua
 3 – National Pedagogic Dragomanov University, Kyiv,
 Ukraine, e-mail: marina.dielini@gmail.com

SPECIFICS OF MANAGING COMPETITIVENESS OF PRESENT-DAY UNIVERSITY ON PRINCIPLES OF SOCIAL RESPONSIBILITY

Purpose. Development of a management strategy for a domestic university on principles of social responsibility for raising its competitiveness in the globalization and internationalization context of higher education.

Methodology. The use of a dialectical method, system, structural-functional and institutional approaches as well as analysis, synthetic, comparison and expert evaluation techniques allows identifying a structure and functions of social responsibility of a university and a mechanism for its implementation in the internal and external environment.

Findings. Today's reality demands from a university to play a key role in the development of human capital assets and dissemination of social responsibility values in society, which is possible in case of improving university's competitiveness in the globalization and internationalization context of higher education. The authors of the article used their own administrative experience and knowledge in designing a strategy for raising competitiveness of a university as a socially responsible organization. They developed a mechanism for implementation of the above strategy through a university's social responsibility structure with the help of a strategically focused internal audit conducted in a university management system. It is proved that this strategy can be implemented through corporate culture of a university by inculcating social responsibility values in participants of the educational process.

Originality. To raise competitiveness of a university in the context of global challenges, its management strategy was developed on principles of social responsibility, which can be implemented through corporate culture by cultivating responsibility values in participants of the educational process. An authorial approach is proposed for setting internal audit objectives, based on identification and grouping of interests of the main groups of parties involved, their grouping and comparative analysis made with allowance for their interests and ways of influencing the university development. Some functional areas of an internal audit and its implementation algorithm are pointed out with consideration for operational specifics of a higher educational institution.

Practical value. The use of obtained results in educational and managerial practices allows creating a model of social responsibility of a university and outlining its implementation directions; developing and introducing a control mechanism for implementation of social responsibility actions; examining the development level of university corporate culture and proposing ways of its further development, aimed at raising competitiveness of higher educational institutions in the globalization context.

Keywords: *social responsibility, university, competitiveness, social organization, corporate culture*

Introduction. A new look at the University mission, its role in the human resources formation and its communicative function between education and entrepreneurship, is nowadays relevant and urgent. Social responsibility appears as the tool of the University's competitiveness and effectiveness increase, both inside the country and abroad [1]. Using the responsibility principle leads to the improvement of students, university staff and society wellness improvement.

Analysis of the recent research. To evaluate modern university competitiveness effectively, it is necessary to consider the social responsibility in several dimensions: philosophical, sociological, legal and economic.

In the field of *History of Philosophy* (Plato, Aristotle, Democritus, T. Hobbes, J. Locke, Baron d'Holbach, I. Kant, K. Marx, E. Fromm, H. Jonas, and others) the responsibility is considered in two ways. On the one hand, it is interpreted as closely correlated with a certain

social and cultural period and its prevalent values. On the other hand, its interpretation concerns the social limitation of the human freedom by the stereotypes and duties.

The *sociological dimension* of the responsibility is connected with comprehending the essence of the social hierarchy, its manifestation in the social interaction and personal actions (G. Marcuse, P. Sorokin, G. Spencer, A. Seligman, A. Toffler, W. White, W. Warner, F. Fukuyama, and others).

Juridical responsibility appears as the coercion or encouragement from the state (D. Bernstein, S. Alekseev, L. Kalenichenko, Ye. Manuilov, and others).

Within the *economics*, the social responsibility appears as a combination of philosophical, sociological, and juridical aspects. It targets to persuade "business" to follow its obligations towards employees, the state, and society. The purpose of the business's social responsibility is the life improvement on both, micro (workers) and macro (society) levels and following of ethical norms

and ecological imperative (M. Friedman, E. Epstein, F. Tuzzolino, B. Armandi, K. Trotman, G. Bradley, Archie B. Carroll, W. M. Evan, R. E. Freeman, E. Garriga, D. Mele, M. S. Schwartz, A. B. Carroll, Michael E. Porter and Mark R. Kramer, Patricia H. Werhane, and others).

Unsolved aspects of the problem. Considering the University as a social institution [2], whose main purpose is a high-quality education service delivered to the students, it is necessary to highlight an important aspect of a problem that requires a further study. Resolving and improving this aspect will contribute to the development of a perspective strategy of University competitiveness management. We mean the analysis of the achievements and limitations of corporate social responsibility in the modern world, which has two following components:

1. Definition of principles of corporate social responsibility in conditions of internal and external socially-responsible activity.

2. Justification of the benefits of the corporate social responsibility implementation into the institutions' activities.

The following principles of corporate social responsibility are pointed out: a) provision of consumers' needs according to the quality standards; b) compliance with the requirements of the legislation and mandatory implementation of partnership agreements; c) fair compe-

titution; d) compliance with generally accepted ethical standards; e) counteraction to corruption and legalization of informal (shadow) incomes; f) gender equality; g) the unity of economic development and social prosperity; h) rational use of available resources and the efficiency of capital creating (economic, human, social, and others). For example, inquiries by O. Ye. Babina and A. A. Komarova [3]; I. S. Bila and N. V. Krasman [4], and others.

In other words, the principles of corporate social responsibility target a compliance with norms of behaviour and mandatory human rights, compliance with third parties interests and ethical behaviour.

Evtushenko V. and Shuba T. distinguish between internal and external socially-responsible activities (Table 1) [5].

Compliance with the principle of responsibility in the practical sphere requires taking into consideration the interests of stakeholders, who play a leading role in creating a social responsibility system in modern Ukrainian society [6]. For this reason, in order to determine the organization's main strategic objectives, it is necessary to investigate and structure the main expectations of stakeholders, taking into account their interaction, influence and significance. A comparative analysis of various types of stakeholders, their interests and ways of influencing the organization is presented in Table 2.

Table 1

Internal and external socially-responsible activities [5]

Socially-responsible activity	
Internal	External
staff support (career education, career motivation, career development)	compliance with obligations to business partners
selection of capable employees, creation of conditions for optimal realization of their talents, search of methods for encouragement and maintenance in the management of gifted personnel	transparency of accounting, regular and fair payment of taxes
stimulating the sense of employees social-safety by establishing the conditions for their social security	compliance with the national and international law
occupation safety and occupation hygiene	transparent transmission of information, transparency in communication with governmental bodies and mass media
creation and implementation of staff healthcare events, providing employees' health development	compliance with the production quality standards, provision of qualified services for consumers
the motivation of employees to be responsible for their duties, stability in paying salaries	civil society development and social initiatives facilitation
appropriate conditions for physical and mental rehabilitation of staff, increasing of quality of human resources	improvement of the environmental conditions, rational consumption of natural resources, assistance to the health rehabilitation of the population
stimulation of the internal management interaction	partnership with local governmental bodies, business and state government for resolving the local communities problems
implementation of democratic principles in enterprise management by involving employees in decision-making on companies management	charity and patronage
staff-friendly management	volunteering
creating the programs for socially-responsible enterprise management	socially oriented, ethical and charity marketing

Table 2
Comparative characteristics of the main stakeholders of the Higher Educational Institutions

Name groups of stakeholder	Expectations	Resources of influence	Way of influence	Indicators of work that are the matter of interest
State, regional governmental bodies authorities and local self-government bodies	Realization of public policy in the sphere of education, population employment, innovative scientific and technical developments, international cooperation	Administrative, legal, financial	Normative legal regulation, state order, material and technical provision, licenses, attestations, tax privileges, image	Taxes; employment of personnel; new scientific developments, compliance with legislation, financial performance
Employers and recruitment agencies	Qualified staff, that meet modern requirements; welfare in increasing the business processes efficiency; flexible schedule for providing educational services	Informational, financial	Image, information; payment for educational services; employment of graduates	The reputation of the University evaluated by the experts, the range of the educational programs, the cost of study
Students, entrants and their parents who are at the point of choosing a University	Good-quality education, competitiveness in the labour market, educational and patriotic work	Informational, financial	Competition for budget places, information, payment for educational services	The cost of education, the rating and reputation of Higher Educational Institutions, the amount of state order, the terms and condition of training, the range of curriculum
Higher Educational Institutions-competitors	Fair competition, borrowing of new ideas and solutions, absorption of weak Universities	Informative	The enticement of University entrants and staff, information (black PR)	Higher Educational Institutions rating, governmental order and licensed amount, study cost, assortment of curriculum
Higher Educational Institutions-partners, foundations-grant-givers, philanthropists	Cooperation, sharing the results of research and innovative solutions in the field of the Organization of the educational process, high-quality educational background of students, professional development of employees	Informational, financial, administrative	Proposals and terms of cooperation, and their extension for the future, image formation, financial levers	Ranking and reputation of Higher Educational Institutions, personal contacts with Educational Institutions professionals
Alumni	Knowledge and specialty, that is competitive in the labour market	Informative	Information, material and mental welfare	The reputation of Higher Educational Institutions among employers, the fraction of employed alumni
Suppliers of the resources	Partnership on mutually beneficial terms	Financial	Price policy, quality of products and services, timeliness of deliveries	Financial discipline of Higher Educational Institutions
Various public organizations and associations	Social partnership, achievement of cultural, educational and civil statutory goals	Informational	Formation of image, terms and conditions of social partnership	Reputation of Higher Educational Institutions, occupation, realization of public projects
General educational institutions	Entry of their graduates to the Higher Educational Institutions, qualification improvement; organizing the practical lessons and joint activities in mentioned institutions	Informative	Career counseling of pupils; the quality of the University entrants training	Results of the entry campaign, feedback from school graduates
Mass-Media, rating agencies, television, Internet	Informational openness and cooperation	Informative	Assessment of the quality of educational services in Higher Educational Institution, the formation of an image, the conditions of the advertising campaign	Ranking and reputation of Higher Educational Institutions

EXTERNAL

End of Table 2

Name groups of stakeholder	Expectations	Resources of influence	Way of influence	Indicators of work that are the matter of interest
Students, of all forms and levels of education, their parents, consumers of non-educational services	Diplomas, certificates accepted by employers, high-quality infrastructure of Higher Educational Institutions; scholarship programs; employment of alumni, flexible schedule	Financial, informational	Payment for educational services; future human resources; formation of an image, participation in public life of the Higher Educational Institution	Rating and reputation of the Higher Educational Institution, international curriculum and grant programs, social and public activity of the Higher Educational Institution
Higher Educational Institutions administration (Rectors office)	Students number, economic efficiency and reputation Higher Educational Institution development	Administrative, financial, informational	Normative regulation, formation of educational strategy, material and moral motivation, price policy	Student contingent, financial indicators, Higher Educational Institution rating
Staff (scientific, pedagogical and auxiliary)	Salary; comfortable working conditions; image; acceptance of ideas and initiatives; special rebates and benefits, social guarantees	Informational	Labour efficiency and qualification of staff, compliance with corporate culture	Extra payment for special working conditions, reputation of the Higher Educational Institution among colleagues, cooperation with international scientific community
INTERNAL				

There are a lot of advantages of corporate social responsibility implementation into the institutions' activity. They are being discovered by scholars because of some controversial issues.

The following benefits can be pointed out: the long-term prospects, favourable for business; moral and ethical obligations; formation of good business reputation; improvement of the environment; reduction of state regulation; the balance of responsibility and power; increase in income of the enterprise owners (shareholders); availability of resources; social forecasting, targeted on the prediction of problems, but not on the elimination of their aftermath [7].

Consequently, the implementation of corporate socially-responsible practices has many advantages for the organisation: the micro-climate of the organization improves, the problem of the fluidity of highly-qualified staff is resolved, the organization's efficiency improves, the image improves, relations with partners, customers and suppliers are being well-established. The implementation of social responsibility makes a positive impact on the performance of the organization, despite the fact of necessary expenses.

Unfortunately, the corporate social responsibility in Ukraine has not become a part of strategic management yet. Only some organizations have a defined strategy of social responsibility. The formation of separate units has not started; there is no mechanism for monitoring the implementation of social responsibility. Ukraine has not formed a national model of social responsibility of business and governmental organizations yet. For example, the authors of the joint Ukrainian-Polish project [8] mentioned this fact. Particularly, if we compare the development of this model in neighbouring states, for example in Slovakia [9], or Poland [10].

Objectives of the article. In order to improve the performance of higher education, we propose a strategy of University management based on the principles of social responsibility. This strategy targets University competitiveness increase in the situation of globalization and internationalization of higher education.

Methods. To determine the structure and functions of the social responsibility of the University and the mechanism of its implementation, we use the following methods: the dialectical method, systemic, structural, functional and institutional approaches, as well as methods of analysis, synthesis, comparison and expert evaluation.

Presentation of the main research. For the successful implementation of the strategy of University competitiveness increase which is based on the principles of social responsibility, it is inevitable to conduct an internal audit of the system of University management. This audit must be held in the following areas:

1. The audit of the development strategy: audit of priorities, goals, objectives of development, principles and key values of an educational institution, assessment of the environment and analysis of the suitability of the needs and facilities of the institution to the requirements of the environment.

2. The audit of the educational process: audit of the compliance of the "roadmap" of the quality of the edu-

ational process with the strategic objectives of the educational institution, monitoring and analysis of the results of the implementation of the "roadmap", audit of the system of technical, normative and methodological supply of the educational process.

3. Management audit: audit of the effectiveness of functional responsibilities share between subdivisions and employees; audit of the quality of the organizational structure; audit of structuring and efficiency of management processes; audit of technical and documentary management processes.

4. Audit of property: audit of availability, business operations and valuation of fixed and working capital.

5. Operational audit: audit of curriculum for compliance with regulatory requirements and labour market requirements.

6. Audit of intangible assets: intangible assets in the field of marketing, technology, creative and scientific activities, data processing and formation of a student contingent base, contracts and agreements related to human resources and the concept of "goodwill".

7. HR-audit: staff (dynamics for a certain period in terms of academic degrees, scientific degrees, honorary titles, age group dynamics, individual prominent achievements, and others); foreign-language, and especially English-speaking professionals (quantitative and qualitative dynamics for the particular period, readiness to provide English/foreign-language specialized curriculum, international certification); the availability of specialists-practitioners (what has changed in the training with the involvement of practitioners, the assistance for alumni employment, joint projects with the University); potential increase in human resources (thesis defence, gaining the scientific degrees and honorary titles for the particular period, internal system of professional development, international internship during the period, job promotion, management team-building); students (dynamics of the contingent, indicators of the average score at the enrolment, transformation in self-government, student initiatives); alumni (employment).

8. Marketing audit: marketing policy, pricing policy, advertising, research on the labour market, dynamics of brand recognition, indicators of partnership interaction of the University, specificity of promotion of the University brand.

9. Marketing audit: marketing policy, pricing policy, advertising, research of the labour market, dynamics of brand recognition, indicators of partnership interaction of the University, specificity of promotion of the University brand.

10. Audit of accounting and financial reporting.

11. Juridical audit: compliance with legislative requirements.

The algorithm of the internal audit of the Higher Educational Institution is depicted in detail by the Figure.

Dealing with all the components of the audit it is necessary to take into account the unmet needs and requests as well as the strategic vision of modernization and growth for the next period of development.

The necessary condition for University development strategy is a corporate culture that determines the pecu-

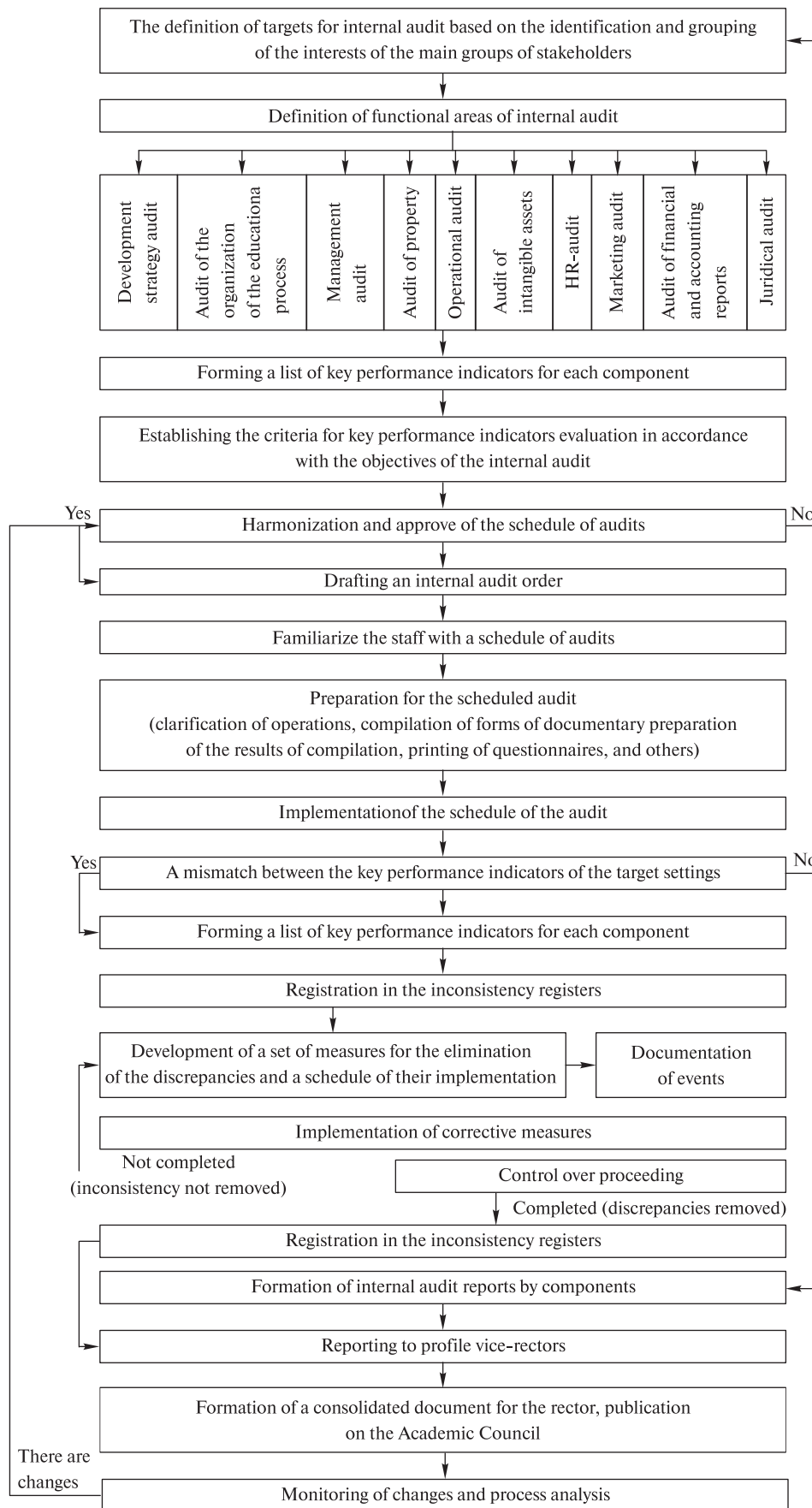

Fig. The algorithm of the internal audit of the Higher Educational Institution

liarities of the internal values architectonics (mission, vision, values) as well as the specifics of the human resources increase (the foundation for further institutional development and development of the university) [11]. A particular type of corporate culture determines the specifics of the social responsibility of the University. Presently, the most viable model of responsibility draws the University as a “social activist”. This model assumes that organizations are responsible to the whole society. Managers at the same time must be social and moral leaders in society. The social activity model is based on ethics [12].

In our opinion, the strategy of the University competitiveness increasing can be realized through its corporate culture. We mean inculcating the value of social responsibility to the participants of the educational process. To do this, it is necessary to classify a particular type of culture, for example, according to the directions proposed by the G. Hofstede [13]: individualism/collectivism, masculinity/femininity, short-term/long-term orientation, authoritative distance, avoidance of uncertainty. The next step is the implementation of the declared strategy through its structure: the surface level is an external manifestation of corporate culture; subsurface level is ethics, morality, regulations of behaviour, comprehended and admitted by the organization members; deep level appears as unconscious non-evidenced acceptance of the fundamental values of the organization [14]. The corporate culture inside the University has a common value for all participants of the educational process. Due to the person’s aspirations to achieve a confidence and stability in everyday life, the corporate culture, dealing with corresponding values, forms the attitude of the individual to the outer world and appears as the guideline for determining the sense of human activity, its attitude to the society and nature. Possibilities of cultural influence on the person are described by V. Fatkhutdinov and O. Bazaluk [15].

Conclusions and recommendations for further research. The present conditions persuade Universities to play a leading role in the formation of human resources as well as in the dissemination of the values of social responsibility in society. This seems to be possible on the basis of increasing its own competitiveness in the conditions of globalization and internationalization of higher education. The authors of the article used their own administrative experience and knowledge developing the strategy of increasing the competitiveness of the University as a socially responsible organization. A mechanism for implementing this strategy was developed through the structure of the social responsibility of the University, through the implementation of a strategically-oriented internal audit in the university management system. It is proved that mentioned strategy can be realized through the corporate culture of the University. We mean inculcating the value of social responsibility to the participants of the educational process.

The corporate culture inside the University has a common value for all participants of the educational process. Due to the person’s aspirations to achieve a confidence and stability in everyday life, the corporate culture, dealing with corresponding values, forms the

attitude of the individual to the outer world and appears as the guideline for determining the sense of human activity, its attitude to the society and nature.

The following topics require further research: developing a mechanism for monitoring of the implementation of social responsibility; creation of the theoretical model of social responsibility of national business and state organizations and development of ways of its practical implementation; research on the corporate culture of the modern University as a factor of its institutional formation and development in the conditions of global challenges.

References.

1. Aleksandrova, O.S., 2015. Corporate Culture as a Factor in the Formation and Development of a Modern University. *Neperervna profesiyna osvita: teoriya i praktyka*, 3, pp. 21–26.
2. Chepak, V.V., 2013. University as a Social Organization: Transformation in the Conditions of Globalization. *Visnyk Kharkivs'koho natsional'noho universytetu imeni V.N. Karazina. Seriya Sotsiolohichni doslidzhennya suchasnoho suspil'stva: metodolohiya, teoriya, metody*, 1045, pp. 181–185.
3. Babina, O. Ye. and Komarova, A. A., 2014. Mechanism for Raising the Level of Socially Responsible Activity of Ukrainian Enterprises. *Biznes Inform*, 12, pp. 69–74.
4. Bila, I. S. and Krasman, N. V., 2017. Social Responsibility of Business: Theoretical Aspects and Practical Realization in the Economy of Ukraine. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnya*, 5(10), pp. 3–7.
5. Evtushenko, V. A. and Shuba, T. P., 2016. Strategy of Institutionalization of Social Responsibility in the Organization. *Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu. Seriya : Ekonomika*, 21(1), pp. 85–91.
6. Fursa, M.V., 2014. Social Responsibility of the Enterprise: Theoretical and Methodological Problems of Formation. *Demokratychny vryaduvannya*, 14. Available at: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2014_14_26> [Accessed 10 January 2017].
7. Bukharina, L. M. and Suchkov, A. V., 2014. Use of Social Responsibility of Business to Create a Positive Image of the Enterprise. *Ekonomika i orhanizatsiya upravlinnya*, 1–2, pp. 48–53.
8. Rudenko, S., Sapenko, R., Bazaluk, O. and Tytarenko, V., 2018. Management Features of International Educational Projects Between Universities of Poland and Ukraine. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2, pp. 142–147. DOI: 10.29202/nvngu/2018-2/21.
9. Goda, S. and Ušiak, J., 2016. What is the Threat Perception of the Slovak Republic? *Central European Journal of International and Security Studies*, 10(1/2016), pp. 61–87.
10. Pstuszek, A., 2018. The Social Potential of the Polish Art in the Transformation Period. *Future Human Image*, 9, pp. 82–91. DOI: 10.29202/fhi/9/8.
11. Bazaluk, O., 2017. Plato’s and Isocrates’ Traditions in the Development of Educational Theories in the History of Culture. *Annals of the University of Craiova – Philosophy Series*, 40(2), pp. 5–18.

12. Repaul Kanji and Rajat Agrawal, 2016. Models of Corporate Social Responsibility: Comparison, Evolution and Convergence. *IM Kozhikode Society & Management Review*, 5(2), pp. 141–155. Available at: <<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2277975216634478>> [Accessed 29 April 2017].
13. Hofstede, G., 2011. Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1). Available at: <<https://doi.org/10.9707/2307-0919.1014>> [Accessed 30 April 2017].
14. Edgar H. Schein, 2015. Organization Psychology Then and Now: Some Observations. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, 2, pp. 1–19. Available at: <https://www.annualreviews.org/doi/full/10.1146/annurev-orgpsych-032414-111449#_i4> [Accessed 01 May 2017].
15. Fatkhutdinov, V. and Bazaluk, O., 2018. The Importance of the Brain Neuro-Programming Technologies in National and Regional Security Strategies. *Philosophy and Cosmology*, 20, pp. 74–82. DOI: 10.29202/philcosm/20/6.

Особливості управління конкурентоспроможністю сучасного університету на засадах соціальної відповідальності

О. С. Александрова¹, Л. В. Батченко², М. М. Деліні³,
У. В. Лаврик¹

1 – Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна, e-mail: olena.aleksandrova@yahoo.com; u.lavryk@kubg.edu.ua

2 – Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ, Україна, e-mail: ludavic@meta.ua

3 – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ, Україна, e-mail: marina.dielini@gmail.com

Мета. Розробка стратегії управління вітчизняним університетом на засадах соціальної відповідальності задля підвищення його конкурентоспроможності в умовах глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти.

Методика. Використання діалектичного методу, системного, структурно-функціонального, інституційного підходів, а також методів аналізу, синтезу, порівняння, експертної оцінки дає можливість визначитися зі структурою й функціями соціальної відповідальності університету та механізмом її реалізації у внутрішньому й зовнішньому середовищі.

Результати. Реалії сьогодення вимагають від університету відігравати провідну роль у формуванні людського капіталу, розповсюдженні цінностей соціальної відповідальності в суспільстві, що можливо на засадах підвищення власної конкурентоспроможності в умовах глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти. Автори статті застосували власний адміністративний досвід і знання при розробці стратегії підвищення конкурентоспроможності університету як соціально відповідальної організа-

ції. Був розроблений механізм реалізації цієї стратегії через структуру соціальної відповідальності університету, за допомогою здійснення стратегічно-орієнтованого внутрішнього аудиту в системі управління університетом. Доведено, що відповідну стратегію можна втілити через корпоративну культуру університету засобами прищеплення цінності соціальної відповідальності учасникам освітнього процесу.

Наукова новизна. Розроблена стратегія управління університетом на засадах соціальної відповідальності, яку можна втілити через корпоративну культуру засобами культивування цінності відповідальності учасникам освітнього процесу, з метою підвищення конкурентоспроможності університету в умовах глобальних викликів. Запропоновано авторський підхід визначення цільових установок внутрішнього аудиту на основі ідентифікації та групування інтересів основних груп зацікавлених сторін, проведено їх групування й порівняльний аналіз з позиції їх інтересів і способів впливу на розвиток університету. Виділені функціональні напрями внутрішнього аудиту та алгоритм його реалізації з урахуванням специфіки діяльності закладу вищої освіти.

Практична значимість. Використання одержаних результатів в освітній і управлінській практиці дозволяє створити модель соціальної відповідальності університету та окреслити напрями її реалізації; розробити й втілити механізм контролю впровадження заходів із соціальної відповідальності; дослідити рівень становлення корпоративної культури університетів і запропонувати шляхи її подальшого розвитку з метою підвищення конкурентоспроможності закладів вищої освіти в умовах глобалізації.

Ключові слова: соціальна відповідальність, університет, конкурентоспроможність, соціальна організація, корпоративна культура

Особенности управления конкурентоспособностью современного университета на принципах социальной ответственности

Е. С. Александрова¹, Л. В. Батченко², М. М. Деліні³,
У. В. Лаврик¹

1 – Киевский университет имени Бориса Гринченко, г. Киев, Украина, e-mail: olena.aleksandrova@yahoo.com; u.lavryk@kubg.edu.ua

2 – Киевский национальный университет культуры и искусств, г. Киев, Украина, e-mail: ludavic@meta.ua

3 – Национальный педагогический университет имени М. П. Драгоманова, г. Киев, Украина, e-mail: marina.dielini@gmail.com

Цель. Разработка стратегии управления отечественным университетом на основе социальной ответственности для повышения его конкурентоспособности в условиях глобализации и интернационализации высшего образования.

Методика. Использование диалектического метода, системного, структурно-функционального, институционального подходов, а также методов анализа, синтеза, сравнения, экспертной оценки дает возможность определиться со структурой и функциями социальной ответственности университета и механизмом ее реализации во внутренней и внешней среде.

Результаты. Реалии сегодняшнего дня требуют от университета играть ведущую роль в формировании человеческого капитала, распространении ценностей социальной ответственности в обществе, что возможно на основе повышения собственной конкурентоспособности в условиях глобализации и интернационализации высшего образования. Авторы статьи использовали собственный административный опыт и знания при разработке стратегии повышения конкурентоспособности университета как социально ответственной организации. Был разработан механизм реализации этой стратегии через структуру социальной ответственности университета, посредством осуществления стратегически ориентированного внутреннего аудита в системе управления университетом. Доказано, что соответствующую стратегию можно воплотить через корпоративную культуру университета средствами привития ценности социальной ответственности участникам образовательного процесса.

Научная новизна. Разработана стратегия управления университетом на основе социальной ответственности, которую можно воплотить через кор-

поративную культуру средствами культивирования ценности ответственности участникам образовательного процесса, с целью повышения конкурентоспособности университета в условиях глобальных вызовов. Предложен авторский подход определения целевых установок внутреннего аудита на основе идентификации и группировки интересов основных групп заинтересованных сторон, проведена их группировка и сравнительный анализ с позиции их интересов и способов воздействия на развитие университета. Выделены функциональные направления внутреннего аудита и алгоритм его реализации с учетом специфики деятельности учреждения высшего образования.

Практическая значимость. Использование полученных результатов в образовательной и управленческой практике позволяет создать модель социальной ответственности университета и определить направления ее реализации; разработать и воплотить механизм контроля внедрения мероприятий по социальной ответственности; исследовать уровень становления корпоративной культуры университетов и предложить пути дальнейшего развития с целью повышения конкурентоспособности высших учебных заведений в условиях глобализации.

Ключевые слова: социальная ответственность, университет, конкурентоспособность, социальная организация, корпоративная культура

*Рекомендовано до публікації докт. екон. наук
І. С. Грозним. Дата надходження рукопису 17.05.17.*